

ратизм, інтелігентність, людяність, порядність, почуття обов'язку, громадянська позиція, чесність, поважання гідності людей, державницька позиція, готовність служити людям).

Оцінювання ефективності підготовки менеджерів освіти повинно враховувати досвід зарубіжних країн. Так, проведені дослідження дали змогу виділити основні тенденції у менеджменті американських, японських та західноєвропейських фірм: визнання домінуючої ролі людських ресурсів перед факторами матеріально-технічного та інших характеристик; формування ефективної організаційної культури управління; визнання соціальної відповідальності менеджменту; визнання лідера-менеджера ключовою фігурою високоефективного управління; надання переваги груповій роботі; універсалізація управління в організаціях різного масштабу та профілю діяльності; формування механізму управління організацією «за цілями» та «за результатами»; стратегічна спрямованість менеджменту.

Таким чином, незалежно від конкретного підходу до процесу підготовки менеджерів вищої школи головними складовими, які формують їх компетенції в сучасних умовах, є теоретичні знання питань ринкових відносин, науково-технічних проблем, тенденції соціально-економічного розвитку, навички міжособистісного спілкування та знання у професійній сфері.

Л. Л. Антонюк, д-р екон. наук, проф.,
кафедра міжнародної економіки

РОЛЬ НАУКОВОЇ РОБОТИ В ПІДВИЩЕННІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ

Науково-дослідна робота студентів (НДРС) є однією з основних видів навчальних занять в умовах впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу. НДРС є дієвим засобом підвищення якості підготовки спеціалістів, нарощення їх ключових компетенцій. Ця діяльність повинна проводитись у тісному зв'язку з навчальним процесом і становити його основну складову частину.

Серед основних завдань НДРС є: активізація та індивідуалізація процесу навчання; забезпечення фундаментальної теоретико-методологічної підготовки на основі глибокого вивчення дисцип-

лін, які передбачені навчальним планом; формування і розвиток творчого мислення студентів; готовність і здатність їх до підвищення кваліфікації і перепідготовки та постійній самоосвіті та самовдосконаленню; навчання роботі з науковою літературою, обговорення отриманих результатів; залучення студентів до роботи в науково-дослідній роботі кафедр; створення умов для підтримки і розвитку наукових шкіл.

Це передбачає включення елементів науково-дослідних робіт для виконання курсових робіт з дослідницькими підрозділами або і повністю науково-дослідного характеру, а також індивідуальних завдань. Для цього викладач підбирає кожному члену студентської групи тему дослідження в межах курсу. Тема повинна містити елементи новизни, що дозволяє студенту провести невелике самостійне дослідження. Завдання необхідно визначати з врахуванням індивідуальних особливостей студента, його схильності до теоретичної або експериментальної роботи. Для визначення ступеня творчості та дослідницьких можливостей студентів необхідно попередньо давати тестові завдання, оцінити підбір літератури за даною науковою тематикою, обґрунтування актуальності дослідження. Лише на основі бенчмаркінгу продовжувати науково-дослідну роботу за потенційними можливостями студентів.

Очевидною є необхідність постійної і неперервної науково-дослідної роботи студентів. Перехід від простих форм НДРС до складніших дозволяє студентам розвиватись гармонійно, а кафедрам проводити відбір найталановитіших. Студенти набувають навичок, які будуть їм необхідні протягом усього життя, в яких би сферах народного господарства вони не працювали, а саме: самостійність у трактуванні тих чи інших проблемних ситуацій, тенденцій; вміння концентруватись і постійно збагачувати запас знань; цілеспрямовано і вдумливо працювати.

З метою активізації науково-дослідної роботи необхідно застосовувати і різні механізми заохочення студентів. Серед основних форм стимулювання є: врахування результатів виконання наукової роботи при підсумковій оцінці знань та заохочення за публікації, рекомендації найталановитішим студентам на отримання різноманітних грантів, навчання та стажування в наукових та освітніх закладах, а також для навчання в аспірантурі. Крім того, за успіхи в науково-дослідній роботі студенти повинні нагороджуватись спеціальними грамотами, дипломами, цінними подарунками.

Таким чином, зростання соціальної зрілості студентів у процесі професійного навчання здійснюється в прямій залежності від

зростання активності самостійності студентів у науково-дослідній діяльності. У цьому зв'язку необхідне постійне вдосконалення організаційних форм наукової роботи як засобу розвитку творчого потенціалу студентів, а також створення такої громадської думки, яка сприяє утвердженню у студентському середовищі пріоритетності наукової роботи в підготовці висококваліфікованих спеціалістів.

Участь студентів в науково-дослідних розробках формує міцний фундамент розвитку інноваційної діяльності у вищій школі і служить основою для накопичення інтелектуального капіталу України.

Б. Г. Базилюк, доц.,
кафедра управління персоналом

ЗАЛУЧЕННЯ РЕАЛЬНОГО ДОСВІДУ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СТАРШИХ КУРСІВ У ПРАКТИКУ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Поміркована регламентація навчального процесу на основі впровадження карти самостійної роботи студентів (КСРС) дозволяє значно поліпшувати розробку і виконання навчальних завдань за рахунок вивільнення творчого потенціалу основних суб'єктів навчання та суттєво упорядкувати процес проведення практичних занять з управління персоналом. Разом з тим створюються широкі можливості для включення у процес навчання реального досвіду студентів, отриманого ними в результаті своєї практичної діяльності, у тому числі і фахової. Це найбільш важлива позитивна сторона карти, оскільки нею закладаються принципи тиражування досвіду, запозичення якого суттєво збагачує і розширює професійний кругозір студентів, відкриває їм нові грані кадрової роботи.

Впровадження КСРС є важливим кроком організаційної та змістовної розбудови процесу навчання. Індивідуалізована карта надає суттєвіші переваги в організації вивчення дисципліни, ніж слідування звичайним графіком навчання. Так, її введення дозволяє візуально охопити, упорядкувати та чітко відкласти у свідомості студента всі етапи опрацювання дисципліни, починаючи від засвоєння теоретичних понять і закінчуючи надбанням складних компетенцій. Маючи загальне уявлення про складність та ін-